

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-11/14/ET

Wrocław 10.12.2014 r.

DECYZJA RWR 40 /2014

I. Na podstawie art. 26 ust.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy oraz § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. Nr 107, poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Międzygminnej Spółce Wodno-Kanalizacyjnej „SUPLAZ” Sp. z o. o. w Sulikowie,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie przedsiębiorcy polegające na zamieszczeniu we wzorcu umowy pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*” postanowienia o treści: *-,Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy, Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.*” które narusza art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858) **i nakazuje się zaniechania jej stosowania.**

II Na podstawie art. 27 ust.1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. Nr 107, poz. 887) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Międzygminnej Spółce Wodno-Kanalizacyjnej „SUPLAZ” Sp. z o. o. w Sulikowie,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie ww. przedsiębiorcy polegające na zamieszczeniu w stosowanym przez tego przedsiębiorcę wzorcu umowy pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*” postanowienia o treści:

-,Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...) pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych,

przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży”, które narusza art. 15. ust 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858),

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 1 sierpnia 2014 r.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy oraz § 2 pkt 4 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. Nr 107, poz. 887),

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Międzygminną Spółkę Wodno-Kanalizacyjną „SUPLAZ” Sp. z o. o. w Sulikowie, **karę pieniężną, w wysokości 1989,57 zł** (słownie: tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych 57/100), płatną do budżetu państwa.

UZASADNIENIE

1.1. Dokonana w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. RWR 400-35/13/ET analiza wzorca umowy pn. *UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*”, stosowanego przez Międzygminną Spółkę Wodno-Kanalizacyjną „SUPLAZ” Sp. z o. o. w Sulikowie wykazała, że przedsiębiorca zawarł w nim m.in. postanowienia, które mogą naruszać art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 oraz art 15. pkt 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków [(tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858) dalej: ustawa o zbiorowym (...)]

Wobec powyższego Prezes UOKiK postanowieniem Nr 145/2014 z dnia 21 lipca 2014 r. wszczął postępowanie administracyjne w sprawie podejrzenia stosowania przez Międzygminną Spółkę Wodno-Kanalizacyjną „SUPLAZ” Sp. z o. o. w Sulikowie (dalej też jako SUPLAZ lub Spółka), praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegających na zamieszczeniu w stosowanym przez tego przedsiębiorcę wzorcu umowy pn. *„UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.”* postanowień o treści:

-*„Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...)pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży”* które może naruszać Art. 15. pkt 3 ustawy o zbiorowym (...);

-*„Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.”* które może naruszać art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy o zbiorowym (...).

Tym samym postanowieniem Prezes Urzędu postanowił zaliczyć w poczet materiału dowodowego, wszczętego w dniu 21 lipca 2014r., postępowania administracyjnego, materiały zgromadzone w postępowaniu o sygn. RWR 400-35/13/ET (9 kart).

(Dowód: Postanowienie Nr 145/2014 z dnia 21 lipca 2014 r.- karta nr 1).

1.2. W odpowiedzi na stawiane zarzuty SUPLAZ w piśmie z dnia 12 sierpnia 2014r. podał: „(...) akceptujemy bez zastrzeżeń stanowisko Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.” Jednocześnie poinformował, że z dniem 1 sierpnia 2014 r wprowadził do obrotu nowy wzorzec umowy pn. „UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/SUL/2014”, w oparciu o który do dnia 12.08.2014r. podpisał 15 umów z odbiorcami wody. Wzorzec dołączono do ww. pisma. Nowy wzorzec nie zawiera postanowienia o treści: -„Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...) pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży”. Spółka zmieniła w nim także postanowienie o treści: -„Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.” na postanowienie o treści: -„(...)Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi (...).

(Dowód: karty 17-21).

2. Przeprowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie następującego stanu faktycznego :

2.1. Spółka SUPLAZ została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym Sądu Rejonowego we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy KRS w dniu 12.01.2006 r. pod numerem 0000248490 jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której właścicielami są: Gmina Sulików, Gmina Platerówka, Gmina Zgorzelec. Spółka powstała na potrzeby projektu realizowanego pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze gmin zlewni rzeki Czerwona Woda”. Do podstawowych jej zadań należy świadczenie usług w zakresie m.in.:

- poboru i uzdatniania wody,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- badań i analiz technicznych;
- wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych.

(Dowód :wpis do KRS karty 24-27).

2.2. Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków SUPLAZ prowadzi na terenie 3 gmin: Sulików, Platerówka i Zgorzelec na podstawie:

- zezwolenia wydanego w dniu 13.06.2006 r. w formie decyzji Wójta Gminy Sulików (sygn. RG/6213-10/2006);
- zezwolenia wydanego w dniu 14.12.2007 r. w formie Decyzji Wójta Gminy Platerówka Nr 1/07 (sygn. 7032/1/2007);
- zezwolenia wydanego w dniu 16.06.2008r.w formie Decyzji Wójta Gminy Zgorzelec Nr 1/08 (IGKiM.7033-14/1/08-2.

(Dowód: karty nr 4-10).

2.3. Wzorzec pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*” stosowany przez SUPLAZ do 1.08.2014 r. zawiera postanowienia o treści:

- „*Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...) pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży*”
- „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy, Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.*”

(Dowód: karty 2-3).

2.4. Wzorzec pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/SUL/2014*”, wprowadzony od dnia 1.08.2014 r. nie zawiera postanowienia o treści - „*Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...) pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży*” Natomiast § 18 pkt 2 ww. wzorca podaje: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi*”.

(Dowód: karta nr 18-21).

2.5 W odpowiedzi na stawiane zarzuty w Postanowieniu Nr 145/2014 r. z dnia 21.07.2014 r. SUPLAZ w piśmie z dnia 12 sierpnia 2014 r. podał: „*(...) akceptujemy bez zastrzeżeń stanowisko Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.*” i poinformował o wprowadzeniu do obrotu nowego wzorca umowy pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/SUL/2014*” w oparciu o który w okresie od dnia 1.08.2014 r do dnia 12.08.2014 r. podpisał z odbiorcami usług 15 umów.

(Dowód: karta nr 17).

2.6 W oparciu o zeznanie CIT-8 o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy obejmujący okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. ustalono, że w 2013 r. Spółka osiągnęła przychód w wysokości (tajemnica przedsiębiorstwa) zł.

(Dowód: karty 28-29).

3. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

3.1. Zagrożenie interesu publicznoprawnego.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie (...) jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes

publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. W opinii Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Spółki. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...).

3.2. Oznaczenie przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...), ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.) stanowi, iż przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy jest, m.in. osoba prawna.

SUPLAZ jest spółką prawa handlowego, prowadzącą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS, pod numerem 0000248490. A zatem - w świetle powyższego – Spółka jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...) i przepisy tej ustawy mają do niej bezpośrednio zastosowanie.

3.3. Przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z bezprawnością wynikającą z naruszenia art. 8 ust 1 i art. 15. ust 3 ustawy o zbiorowym (...).

Art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie (...) stanowi, iż „*Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów*”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „*Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy (...).*”

Aby można było stwierdzić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...) muszą kumulatywnie zostać spełnione następujące przesłanki:

- 1) oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie (...);
- 2) rozważana praktyka musi być bezprawna;
- 3) praktyka taka musi godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 1)

Zgodnie z art. 4 pkt. 1 ustawy o ochronie (...) przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Do takich podmiotów zalicza się bez wątpienia podmiot będący stroną postępowania, jako spółka prawa handlowego wpisana do rejestru przedsiębiorców. Zachowania niniejszego podmiotu podlegają zatem kontroli dokonywanej na gruncie ustawy o ochronie(...).

Ad. 2)

Odnosząc się do bezprawności działań przedsiębiorcy, stwierdzić należy, iż bezprawność rozumie się jako sprzeczność zachowania danego podmiotu z przepisami prawa oraz zasadami współżycia społecznego. Chodzi tu mianowicie o sprzeczność z szeroko

rozumianym porządkiem prawnym, jako całością. Jako „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. *„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.”* (vide: „Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz”, pod redakcją J. Szwejki, Wydawnictwo CH BECK, 2000, s.117 – 118). Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tzn. niezależnym od wystąpienia szkody, czy zaistnienia zamiaru po stronie podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych.

Naruszenie przez SUPLAZ postanowienia art. 8 ust 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu .

SUPLAZ- we wzorcu umownym pn. *„UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.”* stosowanym przez niego do dnia *Isierpnia 2014r.* zawarł postanowienie o treści: *-,Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.”*

Punktem wyjścia w ocenie, czy w związku z posługiwaniem się przez SUPLAZ ww. postanowieniem doszło do spełnienia drugiej przesłanki są przepisy ustawy o zbiorowym (...), która określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków. Powołać tu należy w pierwszej kolejności art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy o zbiorowym (...), który wskazuje, w jakich okolicznościach przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne uprawnione jest do wstrzymania świadczenia usług na rzecz odbiorcy. Przepis ten stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącza kanalizacyjne, jeżeli:

- a) *przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;*
- b) *odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty;*
- c) *jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;*
- d) *został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.*

Formułując powyższy przepis ustawodawca nie posłużył się sformułowaniem „w szczególności” lub podobnym. Oznacza to, że katalog okoliczności, które stanowią podstawę do wstrzymania świadczenia usług ma charakter zamknięty, który nie może być dowolnie i arbitralnie rozszerzany przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne w treści

umowy. Odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego może nastąpić zatem wyłącznie wówczas, gdy wystąpi któraś z przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...).

W ocenie Prezesa Urzędu brzmienie postanowienia umownego, zgodnie z którym: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron: a) z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia (...)*” w momencie kiedy rozwiązanie umowy skutkuje zastosowaniem przez przedsiębiorstwo środków technicznych uniemożliwiających dalsze korzystanie z jego usług nie znajduje odzwierciedlenia w brzmieniu art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...). Zdarzenia, o których mowa w hipotezie powołanego przepisu obejmują bowiem ściśle określone sytuacje, w których może nastąpić odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego i nie odnoszą się w sposób ogólny do niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez odbiorcę. Oznacza to, że kwestionowane postanowienia umowne statuują możliwość przekroczenia przez SUPLAZ jego ustawowych kompetencji, jako dostawcy usług wodociągowych i kanalizacyjnych, w zakresie możliwości wstrzymania świadczenia usług. Postanowienie to przewiduje bowiem możliwość podjęcia działań powodujących odcięcie dostaw wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego w sytuacjach, które nie zostały objęte art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...), a jego zamieszczenie w umowach pozwala Spółce na rozwiązanie umowy, pod warunkiem zachowania trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia, zawsze wtedy, kiedy uzna to za stosowne. W przypadkach kiedy nie będzie ono wynikiem przyczyn określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...), dojdzie więc do naruszenia prawa. Zdaniem Prezesa Urzędu wprowadzenie przez SUPLAZ w miejsce zakwestionowanego postanowienia od dnia 1 sierpnia 2014 r. postanowienia o treści: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi.*” wywołuje podobny skutek. Jest bowiem oczywiste, że skoro zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...), dostarczanie wody odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą to skutkiem rozwiązania umowy o dostawę wody i odbiór ścieków jest odcięcie możliwości poboru wody i odprowadzania ścieków.

Wobec powyższego Prezes Urzędu uznał za udowodnione, iż działanie przedsiębiorcy zarówno w przypadku stosowania postanowienia o treści: -„*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy, Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.*” znajdującego się we wzorcu umowy na postawie którego zawierano umowy do dnia 1.08.2014 r. jak i postanowienia o treści: „*Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi.*”, zawartego we wzorcu umownym stosowanym po 1.08.2014 r. jest bezprawne z powodu naruszania przepisu art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym (...).

Naruszenie przez SUPLAZ postanowienia art. 15. ust 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu .

SUPLAZ- we wzorcu umownym pn. „UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.” zawarł postanowienie o treści: - „Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...)pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży”

Tymczasem zgodnie z treścią art. 15 ust 3 ustawy o zbiorowym (...), koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a urządzenia pomiarowego - odbiorca usług. Oznacza to, że według bezwzględnie obowiązującego prawa na przedsiębiorstwie ciążyć powinny wszelkie koszty związane z nabyciem (na własny koszt i rachunek), instalacją i utrzymaniem wodomierza głównego. Obowiązek utrzymania wodomierza głównego związany jest bezpośrednio z wymogiem określonym w art. 5 ust. 1 ww. ustawy o zbiorowym (...), nakazującym przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem w sposób ciągły i niezawodny. Wynika z tego, że niezawodność urządzeń, ale też wodomierza głównego, musi zagwarantować dostawca usług, czyniąc to na własny koszt.

W związku z powyższym przytoczone powyżej postanowienie stosowane przez SUPLAZ we wzorcu umownym na podstawie którego zawierano umowy do dnia 1.08.2014 r. Prezes Urzędu uznał za niezgodne z dyspozycją zawartą w art. 15 ust 3 ustawy o zbiorowym (...).

Ad. 3)

Rozpatrując uciążliwość postanowień o treści: -„Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odłączenia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.” oraz „ Umowa może być rozwiązana przez każda ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi.” należy mieć na uwadze szczególny charakter usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zważyć należy, że woda jest towarem o wyjątkowym charakterze – podstawowym dobrem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania gospodarstw domowych. Usługi dostawy wody i odbioru ścieków zakwalifikowane zostały do usług o charakterze użyteczności publicznej, co oznacza, że powinny być one świadczone w sposób powszechny i ciągły, a każdy odbiorca powinien mieć zapewniony wolny dostęp do tych usług, o ile spełnia określone w przepisach prawa wymagania. Zostały one określone w art. 6 ust. 2 ustawy o zbiorowym (...), zgodnie z którym przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Jednocześnie zważyć należy, że art. 6 ust. 3 pkt 6) ustawy o zbiorowym (...) stanowi, że umowa, na podstawie której odbywa się dostawa wody i odbiór ścieków, powinna zawierać postanowienia dotyczące odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunki wypowiedzenia. Mając jednak na względzie treść art. 6 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, a także okoliczności opisane w art. 8 ust. 1 ww. ustawy, wskazać należy, że wypowiedzenie umowy przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne powinno być dopuszczane tylko w wyjątkowych sytuacjach. Szczególny charakter usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, (które są usługami o

charakterze powszechnym, publicznym) oraz fakt, iż są one świadczone w warunkach monopolu naturalnego, uniemożliwia w ocenie Prezesa Urzędu rozwiązywanie tych umów przez przedsiębiorstwo z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia w każdym przypadku kiedy przedsiębiorca uzna, że Odbiorca nienależycie wykonuje postanowienia umowy.

Analizując natomiast z punktu widzenia spełnienia trzeciej z przesłanek postanowienie o treści: „*Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...) pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży*” należy stwierdzić, że SUPLAZ stosując je narzucił swoim kontrahentom warunki umów nakładające na nich obowiązki, których przepisy prawa nie przewidują, regulując relacje z nimi w sposób mniej dla nich korzystny, a więc uciążliwy. Korzyścią jaką osiągał w ten sposób była możliwość uzyskania od odbiorców usług, świadczeń (związanych z ponoszeniem kosztów utrzymania wodomierza głównego), do spełniania których ci ostatni, zgodnie z prawem, nie są zobowiązani.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu uznał, iż zakwestionowane zapisy umowy godzą w interesy konsumentów, albowiem oddziałują na interesy odbiorców nakładając na nich ciężar większy od powszechnie przyjętego w stosunkach danego rodzaju.

Wobec powyższego stwierdzono spełnienie trzeciej z przesłanek - godzenie stosowaną przez przedsiębiorcę praktyką w zbiorowe interesy konsumentów.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu stwierdził, że zostały spełnione łącznie wszystkie przesłanki niezbędne dla zakwalifikowania opisanych działań jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...).

Reasumując, skoro zostało udowodnione, że przedsiębiorca posługuje się zarówno we wzorcu stosowanym do dnia 1 sierpnia 2014r. jak i we wzorcu wprowadzonym od dnia 1.08.2014r postanowieniami, które naruszają przepis art. 8 ust. 1 ustawy *o zbiorowym (...)*, to oznacza, iż posługiwanie się takimi postanowieniami można uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie (...)*.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 27. ustawy o ochronie (...), jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W toku postępowania ustalono, że SUPLAZ z dniem 1.08.2014 r. wprowadził do obrotu z konsumentami nowy wzorzec umowny, nie zawierający postanowienia o treści: „*Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...)pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży*”

W świetle powyższego uzasadnione jest twierdzenie, iż zarzucana praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt. II sentencji decyzji, została zaprzestana z dniem 1 sierpnia 2014 r.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

KARA

Zgodnie z art.106 ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie (...), Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 %

przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 .

Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary.

Dopuszczenie się naruszenia przepisów ustawy może nastąpić zarówno umyślnie (tj. kiedy przedsiębiorca miał taki zamiar), jak też i nieumyślnie (tj. kiedy przedsiębiorca nie miał na celu działania niezgodnego z normami wynikającymi z przepisów tej ustawy). Kara pieniężna może zostać nałożona także w przypadku, gdy przedsiębiorca „choćby nieumyślnie” dopuścił się określonego czynu [art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie (...)]. Prezes Urzędu uznał działanie przedsiębiorcy w zakresie praktyk opisanych w pkt I i II sentencji decyzji za nieumyślne, spowodowane niezachowaniem należytej staranności.

W **punkcie I** sentencji decyzji, Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Spółkę praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2, polegającej na zamieszczeniu we wzorcu umowy pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*” postanowienia o treści: -*„Umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron umowy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, z tym, że Przedsiębiorstwo może wypowiedzieć umowę jedynie z przyczyn wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Odbiorcę usługi () Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny.”*, które narusza art. 8 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858) Okolicznością przemawiającą za zastosowaniem wobec SUPLAZ kary pieniężnej jest fakt, iż profesjonalista zajmujący się zaopatrzeniem w wodę i odbiorem ścieków powinien znać i stosować przepisy prawa regulujące prowadzoną przez niego działalność. W niniejszej sprawie SUPLAZ naruszył je na etapie zawierania kontraktu.

Przychód osiągnięty przez SUPLAZ w 2013 r. wyniósł (tajemnica przedsiębiorstwa) zł . Maksymalna kara pieniężna, która mogłaby zostać nałożona na przedsiębiorcę to (tajemnica przedsiębiorstwa) zł

Ustalając wysokość kary pieniężnej, w przypadku przedmiotowej praktyki, Prezes Urzędu wziął pod uwagę długotrwale jej stosowanie (od 1 lipca 2010 r. do chwili obecnej) uznając, że wprowadzony z dniem 1. 08.2014r. nowy wzorzec umowny i zawarte w nim postanowienie nie spowodowały jej zaniechania.

Jako kwotę bazową do ustalania kary przyjęto 0,1 % przychodu SUPLAZ w 2013 r., tj. 1730 zł (po zaokrągleniu do 1 zł). Następnie ze względu na występujące w sprawie okoliczności łagodzące bądź obciążające poddano ją modyfikacjom. Za okoliczność łagodzącą uznano podjęcie przez SUPLAZ próby eliminacji stosowanej praktyki poprzez wykreślenie w nowym wzorcu umownym zdania o treści: „*Z chwilą rozwiązania umowy , Przedsiębiorstwo dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny*”). Z tego powodu obniżono wymiar kary o (tajemnica przedsiębiorstwa)% tj. do kwoty (tajemnica przedsiębiorstwa) zł. Ze względu na brak innych okoliczności łagodzących i obciążających karę za stosowanie praktyki określonej w pkt. I sentencji ustalono na poziomie 1384 zł.

W **punkcie II** sentencji decyzji, Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez SUPLAZ praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2, polegającej na zamieszczeniu w stosowanym przez nią wzorcu umowy pn. „*UMOWA O ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW Nr .../SUPLAZ/.../20...r.*” postanowienia o treści: „*Odbiorca usług zobowiązany jest do: (...)* pokrycia kosztów wymiany wodomierza głównego powstałych w wyniku nie

zabezpieczenia go przed działaniem warunków atmosferycznych, przed uszkodzeniami mechanicznymi oraz w przypadku jego kradzieży.”, które narusza art. 15. pkt 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858) i stwierdził jej zaniechanie z dniem 1.08.2014r.

Prezes Urzędu uznał, że okolicznością przemawiającą za zastosowaniem wobec SUPLAZ kary pieniężnej jest bezprawne działanie polegające na przetrzucaniu na konsumentów obowiązków związanych z utrzymaniem wodomierza. Jego zdaniem było to działanie umyślne, nakierowane na osiągnięcie korzyści materialnych. Ustalając wysokość kary pieniężnej wzięto też pod uwagę długotrwały charakter praktyki (SUPLAZ stosował ją od 1lipca 2010 r. do 31 lipca 2014 r.) oraz to, że do naruszenia doszło na etapie zawierania kontraktu.

Uwzględniając powyższe, Prezes Urzędu ustalił kwotę bazową kary na poziomie 0,1 % przychodu przedsiębiorcy w 2013 r., tj. 1730 zł. Ze względu jednak na fakt, iż osiągnane z tego tytułu przez Spółkę przychody są niewielkie i występują sporadycznie (w 2013 i 2014r wymieniono zaledwie po 3 wodomierze), Prezes Urzędu postanowił obniżyć kwotę bazową o 50% tj. do kwoty 865,1 zł. Następnie rozważył, czy ww. kwota bazowa powinna podlegać modyfikacjom ze względu na występujące w sprawie okoliczności łagodzące bądź obciążające. Za okoliczność łagodzącą uznano zaniechanie stosowania praktyki z dniem 1.08.2014 r. Z tego powodu obniżono wymiar kary o (tajemnica przedsiębiorstwa)%. Ze względu na brak innych okoliczności łagodzących i obciążających karę za stosowanie praktyki określonej w pkt. I sentencji ustalono na poziomie 605,57 zł.

Dlatego też za stosowanie praktyki określonej w pkt II sentencji decyzji Prezes Urzędu postanowił nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 605,57 zł,

Sumaryczny wymiar kary dla obu stosowanych przez SUPLAZ praktyk wynosi więc (tajemnica przedsiębiorstwa) zł. co stanowi (tajemnica przedsiębiorstwa) % przychodu osiągniętego przez spółkę w 2013 r. i (tajemnica przedsiębiorstwa)% kary maksymalnej.

Stosunkowo niski wymiar kary jest przede wszystkim wyrazem nadania jej roli prewencyjnej za naruszenie przepisów ustawy o ochronie (...), mającej zapobiec ponownemu ich naruszeniu.

Przyjmując wspomniane ww. wcześniej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie (...), jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości określonej, jak w punkcie III sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy o ochronie (...) karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawa: **NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.**

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kpc – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Otrzymuje:

Międzygminna Spółka
Wodno-Kanalizacyjna
„SUPLAZ” Sp. z o. o.

ul. Pocztowa 7a
59-975 Sulików